

**Aalborg
ZOO
Årsberetning 2014**

Medarbejdere

Protector:

Hans Kgl. Højhed
Prins Joachim

Bestyrelse:

Steen Royberg
formand udpeget af Aalborg Byråd

Niels Iversen
næstformand valgt efter indstilling fra
Aalborg Universitet

Nuuradiin Salah Hussein
bestyrelsesmedlem, udpeget af Aalborg Byråd

Mette Ekstrøm
bestyrelsesmedlem, udpeget af Aalborg Byråd

Lise Emborg
bestyrelsesmedlem, valgt som repræsentant
for turisterhvervet

Jan Vestergaard Olsen
bestyrelsesmedlem, valgt som repræsentant
for erhvervslivet

Marianne B. Andreasen
valgt som repræsentant for personalet

Direktør:

Henrik Johansen

Dyreafdelingen:

Jens Sigsgaard, chefzoolog
Trine Hammer Jensen, dyrlæge
Cino Pertoldi, professor M.S.O.
Ole Kristensen, dyrepasser
Vibeke Møller, dyrepasser
Marianne B. Andreasen, dyrepasser
Sara Villadsen, dyrepasser
Thorwald Eggers, dyrepasser
Paw Gosmer, dyrepasser
Kenneth Madsen, dyrepasser
Marianne Reetz, dyrepasser
Lise Andersen, dyrepasser
Laura Larsen, dyrepasser
Betina Andersen, dyrepasser
Karina Jensen, dyrepasser
Mikkel Kibsgaard, dyrepasser
Frank Thomsen, dyrepasser
Søren Trudslev Lassen, dyrepasser
Jesper Lauritzen, dyrepasser
Mads Vigeholm, dyrepasser
Jette Klavsen Pedersen, dyrepasser
Katrine Christensen, dyrepasser
Michella Højer, dyrepasser
Christian Yde, dyrepasser
Rune Konge Jensen, dyrepasserelev
Xenia Capton, dyrepasserelev
Tanja Rasmussen, dyrepasserelev
Susanne Søvnald, dyrepasserelev
Anders Rasmussen, dyrepasserelev
Pernille Mikkelsen, dyrepasserelev
Stine Christiansen, dyrepasserelev

Informationsafdeling:

Søren Sørensen, informationschef
Susanne Solskov, marketing
Nels Alrøe, events
Lotte Raal, salg
Birgitte Neergaard Petersen, butik
Lone Holmgaard, butik
Morten Smetana, formidler
Rikke Kruse Nielsen, formidler
Helle Justesen, kommunikationskonsulent
Sussi Køber, grafiker

Driftsafdeling:

Peter Sønderby, driftschef
Allan Korup, maskinmester
Erik Nielsen, tømrer
Thejs Nielsen, smed
Kasper Andersen, tekniker
Tonny Urban, chauffør
Ole Thomsen, arbejdsmand
Kirsten Jensen, gartner
Morten Rom, IT
Bettina Vittinghoff Svendsen, køkken

Administration:

Louise Haugaard, administrationschef
Christina Elong Møller, HR-chef
Susanne Kongsted, kontorfuldmægtig
Marijanne Danielsen, kontorassistent
Nikoline Thompsen, kontorelev

*Årsberetningen 2014 er udarbejdet i
april '15.*

Grafisk design: Outsource dk

Fotos: Peter G. Christiansen, Sussi Køber,
Aalborg Zoos arkiv

Årets Højdepunkter	4	Skoletjenesten	20
Medarbejder highlights	6	Sjov, læring og holdningsdannelse	20
Dyreafdelingen	10	Sanserne i spil	21
Den afrikanske vildhund	10	Naturvidenskabsfestival	22
Sorte kaimaner	10	Festival med besøgsrekord	22
Ny hanløve – og unger	10	Året i Tal og Økonomi	24
En lille truet ugle	11	Økonomiske nøgletal	24
Vi venter på giraffen	11	Indtægts- og udgiftsfordeling	26
Dyreklinikken	12	Samarbejdspartnere	28
Forskning	13	Stærkt samarbejde	28
Markedsføring	14	Samarbejdspartnere	29
Dino-outdoor	14		
Helfolieret bus	15		
ZooShoppen	16		
Formidling	18		
Formidling og arrangementer	18		
Fornyelse og traditioner	18		
Præsentation på Zoofariscenen	18		
Arrangementer for årskortholdere	18		

Årets Højdepunkter

Aktivitetsområde for hele familien

Lørdag den 12. april 2014 kunne Aalborg Zoo åbne et nyt aktivitetsområde for hele familien. Det ligger, hvor der tidligere var legeplads, og indeholder et formidlings- og aktivitetsområde for hele familien med blandt andet grillhytter, en overdækket amfiscene med plads til 300 siddende gæster, en række opholdsplateauer med forskellige anvendelsesmuligheder og en naturlegeplads.

Den officielle indvielse blev foretaget af Aalborgs borgmester, Thomas Kastrup-Larsen, mens Sigurd Barrett tog sig af underholdningen sammen med børn og unge fra Fri-Stedet. De uropførte en nyskrevet Aalborg Zoo-sang. Aktivitetsområdet har kostet cirka 9,5 mio. kr. og er blevet til med bidrag fra Aalborg Kommune, Aalborg Zoos bygge- og udviklingsfond samt havens sponsorer.

Præsentation med trænedede dyr

En måneds tid senere havde vi premiere på fremvisning af trænedede dyr på den nye Zoofariscene. Årets tema var bondegårdsdyr og gæsterne kunne blandt andet opleve en svensk minigris, en amerikansk miniaturehest, høns, rotter og hunde.

Præsentationen blev bygget op om træning af dyrene, hvilket gav rige muligheder for på en sjov og underholdende måde at fortælle om de involverede dyr. Brugerundersøgelser blandt gæsterne har vist, at mange har haft en rigtig god oplevelse ved Zoofariscenen, og derfor har vi valgt at satse på netop denne form for formidling.

Det er planen, at der også skal indgå mere eksotiske dyr i forestillingerne på Zoofariscenen.

Aalborg Zoo 2030

2014 var også året, hvor der for alvor kom fremdrift i masterplanen "Aalborg Zoo 2030". Den er blevet til på grundlag af en flerårig strategiproces og i december 2013 indledte vi et tæt og særdeles inspirerende samarbejde med den tyske virksomhed Dan Pearlmann GmbH, der på et strategisk-kreativt grundlag er specialiseret i brandstrategi, brandkommunikation og oplevelsesarkitektur.

Dan Pearlman, der har stået bag udviklingen af nogle af de bedste zoologiske haver i Europa, lægger i masterplanen op til en ganske anderledes zoo end den, vi kender i dag. Det er hensigten, at haven skal inddeles i en række tydelige geografiske områder, der vil lede gæsterne gennem blandt andet nordisk flod- og skovland med bævere, oddere, fisk, fugle, rensdyr, polarræve, ulve og isbjørne, en vikingelandsby med nordiske husdyr, indisk skov med løver, sumatraregnskov med tigre og orangutanger, afrikansk savanne og regnskov, sydamerikansk kystland med pingviner og søløver samt pampas og amazonregnskov med Kaimaner, myreslugere og tapirer.

Dyrenes højdepunkter i 2014

2014 var et år med stor aktivitet blandt dyrene i Aalborg Zoo. Året sluttede godt, da der 7. december blev født en unge hos den truede Sumatra tiger, og inden da var der også kommet hvalpe hos de afrikanske vildhunde. I 2014 fik vi også endelig vores nye løvehan Aakash fra Singapore Zoo, mens vi måtte sige farvel til isbjørnen Milak, der blev sendt til Canada.

Verdens største istidsudstilling

I 2014 fik vi sammen med Naturhistorisk Museum i Aarhus tilsagn fra Nordea-fonden om støtte på 12 mio. kr. til en omfattende Ice Age-udstilling. Udstillingen, der skal åbne til påsken 2016, skal formidle historier om istiden og de dyr, der levede dengang. Et helt centralt budskab bliver istidens rolle i forbindelse med dannelsen af det danske landskab, vi kender i dag. Ambitionen er at lave verdens største istidsudstilling. I Aalborg Zoo vil der være modeller af en række af de store, uddøde istidsdyr – blandt andet mammuter, skovelefanter, sabelkatte, hulebjørne, urokser og neandertalmennesker. På Naturhistorisk Museum vil publikum ved hjælp af projicerede animationer af istidens landskaber og istidsmenneskenes hulemalerier få fornemmelsen af at stå midt i selve istiden. På store lærreder oplever museets gæster et landskab, der langsomt ændrer sig fra isens afsmeltning til de første træer indvandrer, dyreflokke dukker op og mennesket indfinder sig i Danmark.

I 2017 er det meningen at de to udstillinger bytter lokalitet, så istidsdyrene kommer til Aarhus og udstillingen fra Naturhistorisk Museum tager plads i Aalborg Zoo.

Medarbejder highlights

ANDERS RASMUSSEN, DYREPASSERELEV

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2014?

Der har været mange gode oplevelser i løbet af året, men én begivenhed gjorde især stort indtryk. Vores to orangutanghanner Benjamin og Djimat blev opereret for kronisk bihulebetændelse af et førende lægeteam fra Schweiz med speciale i netop den slags operationer på mennesker. Operationen foregik i Abehuset, og jeg var med fra start til slut.

Det var en spændende og usædvanlig oplevelse at følge lægernes arbejde – og være med til at gøre en forskel. Jeg har aldrig før været så tæt på de store dyr, og en af mine opgaver var bl.a. at sikre, at drop i hånden sad, som det skulle – og hvor tit oplever man at holde en fuldvoksen orangutang i hånden i flere timer! En anden stor oplevelse har været at følge, hvordan tigerungen, Khai, blev behandlet for problemer med nakken af både vores dyrlæge og en kiropraktor. Sidst på året fik jeg desuden den nyhed, at jeg i resten af min elevtid kunne få lov til at arbejde i elefantafdelingen – og det var årets største og bedste nyhed for mig!

Hvad holder du mest af i dit job?

Jeg holder meget af det daglige arbejde med dyrene, hvor jeg lærer noget nyt om dem hver dag. Jeg er også meget glad for kontakten med havens gæster. Især når jeg kan opleve, at vi kan være med til at give gæsterne en større viden om naturen

– somme tider kan jeg tydeligt se, at gæsten har fået en 'aha-oplevelse' og at vi har været med til at give gæsterne en større forståelse af dyrenes adfærd eller de trusler, som de er udsat for i den vilde natur. Desuden har jeg nogle super kolleger, som bidrager til at gøre hver eneste dag til en dejlig oplevelse.

Har du et fremtidsønske for Zoo - eller dit job i Zoo?

Jeg ønsker mig en Zoo, hvor alle de ældre anlæg bliver ført up-to-date. Desuden ønsker jeg en Zoo, hvor gæsterne kan få endnu flere specielle oplevelser i forbindelse med træning og formidling om dyrene, og flere særarrangementer med fokus på dyrene i den vilde natur og Zoos arbejde med naturbevaring. Men dog uden alt for mange løftede pegefingre! For mig selv ønsker jeg hele tiden at blive klogere på naturen – og specielt at arbejde med elefanter i Aalborg Zoo!

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Elefanthuset med vores tre elegante damer har altid hørt til mine favoritter. Elefanterne er utroligt kloge, og de forbavser mig gang på gang. Men jeg er også meget glad for vores ældste orangutangunge, Anton, som jeg har været med til at træne. Han er altid morsom og overraskende – selv om han i sin begejstring eller

utålmodighed efter opmærksomhed godt kan finde på sprøjte vand på sine trænere – eller værre endnu: tisse på dem! Af yndlingssteder i Zoo har jeg girafhuset, hvor jeg synes der er en særlig ro. Desuden holder jeg meget af udsigtshytten ved dværgflodhestene ud mod savannen – især om sommeren ved aftenstid, hvor der er en helt speciel atmosfære.

HENRIK VESTERSKOV JOHANSEN, DIREKTØR

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2014?

2014 har været et år med mange gode begivenheder, så det er svært at vælge, men skal jeg fremhæve nogle enkelte, må det blive:

- Færdiggørelsen af masterplanen "Aalborg Zoo 2030". En plan som jeg sammen med mine kollegaer har brugt rigtig megen tid på de sidste par år. Den blev præsenteret i foråret 2014, og vi har fået meget positiv respons på planen. Det gjorde det så kun endnu bedre, at vi allerede i år kunne præsentere første del af planen: et helt nyt familie- og aktivitetsområde, som vores gæster har taget rigtigt godt imod.
- At det lykkedes sammen med Naturhistorisk Museum i Århus at udvikle ideerne til en istidsudstilling og især at Nordea-Fonden syntes så godt om ideerne, at de har støttet udstillingen med 12 millioner kroner. 2015 skal bruges til at udvikle udstillingen, og den kan ses fra påsken 2016.
- At det efter to års kamp endelig lykkedes at få en asiatisk hanløve hjem fra Singapore til stor glæde for vores to hunløver.

Hvad holder du mest af i dit job?

Det er et svært spørgsmål, for der er virkelig mange ting, jeg holder af i mit arbejde:

- Det helt fantastiske produkt vi har - dyrene og formidlingen herom
- Det at skabe gode oplevelser med indhold til vores gæster
- Når vi sammen lykkes med at få tingene til at ske her i Aalborg Zoo.

Jeg har de mest fantastiske kollegaer og oplever således aldrig to dage der er ens eller en kedelig dag, altid højt humør.

Har du et fremtidsønske for zoo - eller dit job i Zoo?

Et stort ønske er naturligvis, at det lykkes for os at gennemføre masterplanen, og så håber jeg lidt på, at mine kollegaer har glemmt, at jeg umiddelbart efter min tiltræden for snart 10 år siden nævnte, at mit arbejdsliv har været delt op i 10 års cyklusser. Jeg kan absolut ikke forestille mig en bedre arbejdsplads, så jeg har planer om at udvide denne cyklus lidt!

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Som altid når jeg får stillet dette spørgsmål, er svaret Jutta, en af vores gamle hunchimpanser. Uanset hvor mange mennesker, der er i haven, lykkes det os altid at få øje på hinanden og vinke til hinanden, det varmer en om hjertet på selv en kold dag.

KATRINE CHRISTENSEN, DYREPASSER

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2014?

Først og fremmest at jeg blev ansat i Aalborg Zoo! Min store interesse er rovdyr, og at jeg netop blev ansat som dyrepasser i rovdyrafdelingen er næsten ikke til at fatte – det er en drøm, der er gået i opfyldelse. Kort tid efter jeg blev ansat, fik vi nye vildhunde i Zoo, og det har været en af årets store oplevelser for mig, at jeg har kunnet følge flokkens udvikling lige fra starten. I efteråret var vi så heldige, at alfahunnen fik unger, og det er en glæde at se, hvordan hele flokken hjælper til med pasningen af ungerne. En anden af årets store begivenheder var ankomsten af en asiatisk løvehan, Aakash, som vi havde ventet på med stor spænding. I november fik vi en ny unge hos Sumatra tigrene. I begyndelsen havde den problemer med motorikken, men en kiropraktor kunne heldigvis træde hjælpende til, og nu er ungen frisk - og en fræk lille laban!

Hvad holder du mest af i dit job?

Jeg er naturligvis meget glad for arbejdet med dyrene, men det gode samarbejde med kollegerne er prikken over i'et – bedre kolleger får man ikke! Det er min store interesse at følge dyrene i deres hverdag og se den udvikling, der foregår – specielt hos ungerne. Det er enormt spændende at observere dyrene og lære mere og mere om deres adfærd. Jeg er også meget glad for at tale med gæsterne om dyrene - her er det

åbne rovdyrkøkken en stor succes, fordi specielt børnene med egne øjne kan se, hvad rovdyrene lever af – og hvis nogle af børnene tror, at vores rovdyr er nuttede Disney-dyr, så får de rokket ved deres tro!

Har du et fremtidsønske for Zoo- eller dit job i Zoo?

For Zoo ønsker jeg, at ideerne i vores masterplan kan blive til virkelighed. Det vil ikke kun gavne gæsterne, men først og fremmest dyrene! Ligeledes håber jeg, at vi fortsætter med at udvikle nye tiltag som fx zoofari-scenen, så vi kan øge og forbedre vores formidling til gæsterne. Jeg ønsker for mig selv konstant at kunne udvikle mig, og blive en bedre og bedre dyrepasser. Specielt vil jeg gerne fokusere på træning af dyrene, blive bedre til det og få det implementeret som en fast del af min hverdag.

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Jeg prøver at undgå at have favoritter blandt dyrene, men tigerungen, Khai, er nok alligevel blevet en af mine favoritter. Han blev født i min arbejdsweekend, så jeg har fulgt ham fra hans første dag i livet. Jeg har tilbragt meget tid sammen med ham, da han var mindre. Det har resulteret i, at han selv nu, hvor han er flyttet over i det store anlæg, stadig kommer hen og søger min kontakt og leger med mig gennem tremmerne. Jeg håber, det kan bidrage til, at han bliver nemmere at arbejde med som voksen, f.eks. i forhold til træning. Det er altid

nemmere at træne et dyr, som faktisk har lyst til at tilbringe tid med dig.

Dyreafdelingen

Den afrikanske vildhund

På savannen har den afrikanske vildhund yderst trange kår. Den bliver jaget, fordi den er et meget effektivt rovdyr, som også kan forgribe sig på tamdyr.

Det kan se voldsomt ud, når den afliver byttet og det har medvirket til at give den et dårligt ry. Desuden går den ofte i de fælder og snarer, som er opsat i tusindvis for at fange andet vildt. I mange afrikanske lande er vildhunden helt udryddet – og de steder, hvor den stadig lever, ønsker man den ikke.

Da vildhunden spiller en meget vigtig rolle i den økologiske balance på savannen, skal der kæmpes for at bevare den. I 2014 støttede Aalborg Zoo derfor sammen med mange andre europæiske haver et naturbevaringsprojekt for vildhundene, og donerede i alt 155.000 USD (ca. 1 mio. kr.) til arbejdet både direkte med hundene og med den lokale befolkning.

Aalborg Zoo sammensatte i 2014 en ny flok afrikanske vildhunde: To hunner fra Borås Zoo i Sverige og to hanner fra Ree Park – og det resulterede allerede i det sene efterår i et kuld på tre dejlige hvalpe.

Den lille næsehornsflugl

I 2014 flyttede et par Von der Decken tokoer, der er en lille næsehornsflugl, ind i dværgflodhestehuset. Arten er hjemmehørende i Afrika, men vores fugle kommer fra Rotterdam Zoo i Holland og Antwerpen Zoo i Belgien og indgår i et avlssamarbejde. De flyver nu rundt sammen med

perlepragtskægfluglene og de trefarvede glansstære. Vi har bygget redekasser til dem – og nu venter vi spændt, for det specielle ved disse fugle er, at hunnen går på reden

for dernæst at mure sig inde ved at lukke indgangshullet med mudder og afføring. Kun en lille sprække giver luft og mulighed for at hannen kan fodre hunnen.

Sorte kaimaner

Historien gik verden rundt, da vores sorte kaimaner fik unger for snart to år siden – og indtil videre har to mulige aftagere meldt sig, begge fra USA. Her er populationen faldet til under 10 eksemplarer, alle voksne, og man har aldrig

haft held med at yngle med dem. Af de 23 unger, som Aalborg Zoo klækkede i 2013, blev 13 sendt til Krokodille Zoo på Falster, hvor forældrene kommer fra, mens de resterende 10 kan blive et kærkomment tilskud til den amerikanske population. Dyrepasserne har en stærk fornemmelse af, at de voksne vil formere sig igen, så måske er der et nyt kuld på vej.

Ny hanløve – og unger

Efter lang tids forberedelse, meget papirarbejde og ikke mindst venten lykkedes det med et par års forsinkelse at få en hanløve hjem fra Singapore. Han var dog hurtig til at bevise sit avlspotentiale, for begge vores hunner fik unger i 2014. Men som det ofte sker med førstegangsfødende, mistede den første dog sine unger, fordi hun ikke tog sig af dem.

Isbjørn til Canada

I december blev isbjørnen Milak sendt til Zoo sauvage de St-Félicien i Québec som julegave fra Aalborg. I betragtning af at hun skulle transporteres over Atlanten, må vi sige, at alt gik nemt og så hurtigt, som sådan noget gerne skal. Milak er vel ankommet og vi har modtaget billeder af en tilsyneladende meget afslappet og tilfreds bjørn.

En lille truet ugle

Vi behøver ikke gå langt uden for Aalborg Zoos område for at finde truet natur og truede arter. Den lille kirkeugle, der har sit danske kerneområde i Vesthimmerland, er faktisk særdeles truet. Udviklingen i brugen af det danske landskab har gjort dens leveforhold ringere og tilbagegangen markant. Der er måske 15 ynglepar tilbage i Danmark og det er for lidt. Hvis ikke der hurtigt bliver gjort en indsats for denne fugl, vil den forsvinde fra dansk natur inden for kort tid.

Vi vil gerne være med til at sikre kirkeuglen i Danmark - og samtidig sætte fokus på dansk natur og de truede danske arter. Vi har derfor modtaget et par kirkeugler, som vi håber vil yngle i 2015, og dermed gøre det muligt for os at sætte ekstra fokus på naturen uden for vores egen dør.

Vi venter på giraffen

Vores unge avlsgiraf kom uheldigt af sted i sin boks og skred ud på bagbenene. Skaderne var så store, at han ikke stod til at redde. En ny girafhan er ikke lige på trapperne, da der skal tages nøje hensyn til genetikken.

Aalborg Zoo har i årenes løb haft 97 Rothschild giraffer i stalden. Det begyndte tilbage i 1968 med en tyr og fem hunner fra Uganda. Siden er kun nye hanner blevet tilført for at undgå indavl, så rigtig mange kalve er blevet sendt videre til især europæiske haver, men også Argentina og Canada har modtaget dyr. Som konsekvens af dette er vores giraffer i familie med et stort antal af de knap 400 Rothschild giraffer, der findes i Europa, så opgaven med at finde en ubeslægtet er svær.

Bestanden i Aalborg Zoo

	ANTAL ARTER	INDIVIDER
INVERTEBRATER	10	588
FISK	25	1370
PADDER	8	211
KRYBDYR	23	101
FUGLE	22	169
PATTEDYR	48	261
i alt	136	2700

* Pr 31/12 2014

Dyreklinikken

2014 var absolut et begivenhedsrigt år i Aalborg Zoos dyreklinik, blandt andet fordi flere af havens store dyr fik ordnet knækkede hjørnetænder. Københavns Zoos chefdyrlæge Carsten Grøndahl hjalp sammen med Hanne Kortegaard fra Københavns Universitet med disse helt særlige tandbehandlinger. Det er nemlig ikke en standardprocedure at arbejde med tandrødder på 7-10 centimeters længde og hjørnetænderne hos tigre, isbjørne og søløver er enormt store.

Både han- og huntigeren, isbjørnen Malik og hansøløven Neo fik ordnet hjørnetænder. Også den gamle edderkopabehan Darwin fik trukket flere tænder ud. Han havde længe haft dårlige tænder, men havde ventet på et specialistteam, idet han fik hjertestop, senest han var bedøvet. Der blev derfor denne gang anvendt en særlig skånsom bedøvelse specialdesignet af Carsten Grøndahl.

Et af årets absolutte højdepunkter var orangutangerne Djimat og Benjamins operationer i forbindelse med kroniske bihulebetændelse. I 2013 lykkedes det at få dem begge CT-scannet, så vi kunne få stillet en diagnose, hvilket skete med god hjælp fra Nuklearmedicinsk Afdeling på Aalborg Universitetshospital. Efterfølgende så orangutangspecialdyrlægen Hanspeter Steinmetz fra Knies Kinderzoo i Schweiz på billederne og kunne bekræfte diagnosen, hvorefter han hjalp med at planlægge og udføre operationen.

Fra Schweiz kom to læger og en sygeplejerske under ledelse af dr. Steinmetz - alle med god operationserfaring fra andre europæiske zoologiske haver, idet kronisk bihulebetændelse ikke er en ualmindelig lidelse for Borneo

hanorangutanger i fangenskab. Operationerne krævede et helt særligt videooperationsudstyr i millionklassen og det blev venligst udlånt af virksomheden Karl Storz, der sendte to medarbejdere til at assistere med betjeningen.

Begge orangutanger blev opereret uden komplikationer. De havde mange polypper og tyk bihulebetændelse, men har haft det godt og været symptomfri siden operationen.

Forskning

Gennem Aalborg Zoo Conservation Foundation er vi engageret i en lang række forskningsprojekter.

I 2014 har vi været direkte involveret i forskning om vores orangutanger, for vi har i to måneder haft Charlotte Salomonsen ansat på forskningsmidler fra Aalborg Universitetshospital. Under ledelse af professor Michael Bjørn Petersen har hun udarbejdet en oversigt over orangutangernes genetiske slægtsskab og genetiske forhold vedrørende bihulebetændelse og lungesygdommen bronkieektasi, som orangutangerne har. Dette arbejde mundede ud i en ansøgning, som desværre ikke i første omgang blev imødekommet, men som vi vil arbejde videre med i 2015. Projektet har også betydet en tæt kontakt til et amerikansk forskningsteam, der arbejder med relationer mellem disse sygdomme og cystisk fibrose. Vi vil i den forbindelse i 2015 sende DNA fra vores orangutanger til USA for nærmere undersøgelse.

Aalborg Zoo arbejder løbende sammen med andre forskningsinstitutioner om at bidrage med vigtige forskningsprøver. Således havde vi i 2014 besøg af den amerikanske isbjørneforsker Milton Levin og et større team af forskere fra Aarhus Universitet, der i forbindelse med rodbehandlingen af isbjørnen Maliks hjørnetand fik en halv liter blod til forskning i miljøforurenende stoffer. Det er ikke nemt at få en sådan mængde blod fra en isbjørn, så vi var heldige igen at få hjælp fra Aalborg Universitetshospital, denne gang fra overlæge Benedict Kjærgaard.

Markedsføring

Dino-outdoor

2014 blev på mange måder et utroligt spændende år. Vi igangsatte en større outdoor-kampagne i samarbejde med Spar Nord, hvilket resulterede i en kraftig eksponering af dinosaur-udstillingen, som for andet år kunne ses i Aalborg Zoo. Der blev sat store bannere op på de placeringer i Aalborg, som vi har lejet gennem de seneste mange år – en silo på den tidligere eternitfabriksgrund, en gavl på Østerbro/Østre Allé, en gavl på Kastetvej samt hegnene omkring haven. Men denne gang nåede vi også ud på Spar Nord's afdelinger rundt om i byen og i oplandet. Blandt andet blev der produceret en opsigtsvækkende T-Rex i fuld størrelse til Spar Nord's afdeling på Østerå i Aalborg – og både her og i andre afdelinger blev der delt små dinoer ud til de yngste kunder. Kampagnen resulterede i, at Aalborg Zoo, reklamebureauet Fedder + Okkels og Spar Nord vandt prisen for bedste outdoor-kampagne ved ÅRETS BRØL 2014, der er regionens største temperaturmåling af virkningsfuld, kreativ og veludført markedsføring. Det er vi alle utrolig stolte af – og vi ser meget frem til det fortsatte samarbejde og kan godt love, at der også i 2015 vil være opsigtsvækkende outdoorannoncering i Aalborg og omegn.

Dinosaurerne er tilbage

Helfolieret bus

Et rigtig godt samarbejde med Nordjyske Medier resulterede i, at der endelig blev mulighed for at eksponere haven på en helfolieret bus. Vores faste grafiske samarbejdspartner Kasper Randorff blev sat på opgaven med at designe bussen, og det blev et supergodt udtryk, som springer i øjnene og ikke efterlader tvivl om, hvor bussen skal lede tankerne hen.

Centralt i markedsføringen i 2014 var også det nye aktivitetsområde, præsentation af dyr på Zoofariscenen og det nye grillområde til medbragt mad, den spændende legeplads og den nye scene med optræden både af Safari-Simon og dyrepassere, der fremviste trænedede bondegårdsdyr.

VIILDT!
Brug Aalborg Zoo som din egen have
KØB ÅRSKORT HER

Mød os på Zoofari-scenen hele sommeren!

www.aalborgzoo.dk

Aalborg ZOO

NYHED
Zoofari-scene med træning af miniheste, høns, grise og flere andre dyr

Premiere på Zoofari-scenen i Bededagsferien

www.aalborgzoo.dk

Aalborg ZOO

Mød os på Zoofari-scenen hele sommeren!

Viildt...
Ger Aalborg Zoo til din egen have!
KØB ÅRSKORT HER

www.aalborgzoo.dk

Aalborg ZOO

Det bli'r helt vildt sjovt!

NYHED
Naturlegeplads og grill-område åbner den 12. april

DINOER på spil igen 17. 4. - 19. 10 2014

Du får de vildeste oplevelser med årskort til Aalborg Zoo!

www.aalborgzoo.dk

Aalborg ZOO

ZooShoppen

Vi forsøger i ZooShoppen altid at skabe sammenhæng mellem haven og tilbuddene i butikken, blandt andet ved at følge de temaer, som Aalborg Zoo generelt arbejder med.

I 2013 havde vi med stor succes en særlig afdeling baseret på den store dinosaurudstilling. Men i 2014 ændrede vi dinosaurtunnelen til en "hulvej ind i skoven" for igen at skabe et særligt miljø.

I 2015 følger vi havens tema og satser meget på at sælge produkter med isbjørne, pingviner og andre polardyr – og året efter gælder det selvfølgelig om at holde fokus på det store istidstema, som butikken skal matche bedst muligt.

Vi har i 2014 forsøgt at udvide med ting af interesse for voksne, blandt andet kendte mærkevarer. Det har været lidt vanskeligt at få hul på, men vi holder fast og håber, at der kommer skred i det i den nye sæson.

Butikken har en del miljørigtige produkter. Det gælder for eksempel CO2-certificerede og FSC-mærkede kort og skrivebøger af genbrugspapir, plastikopper og tallerkner af 100 % biologisk nedbrydeligt materiale og FSC-mærkede træpuslespil.

Vi har fundet et forlag, der producerer papbøger til børn, rigtig mange med dyr. Med et salg på omkring 3.000 har det været en ganske fornuftig forretning.

nyt design billet
til et arkiv
og 10 billetter
pr. måned
Årby
200

ZOO SHOP

ZOO SHOP

ZOO SHU

ÅBEN
9-16
17

Formidling

Formidling og arrangementer

2014 var et år med rigtig mange og forskelligartede arrangementer, der efterhånden er blevet en central del af vores virke.

Arrangementerne sikrer, at der året rundt er mange typer oplevelser at komme efter for både årskortholdere og de almindeligt betalende gæster.

Arrangementerne er samtidig en rigtig god mulighed for at komme i dialog med de besøgende – og vi forsøger at få fortalt historier om dyr og naturbevaring, samtidig med at vi i dialogen får en uvurderlig respons på hele zooproduktet.

I arrangementssammenhæng var 2014 i sagens natur præget af, at vi igen præsenterede den store dinosaurudstilling "Return of the dinosaurs", men der blev også plads til at tage mange andre temaer op. Gæsterne kunne blandt andet lære mere om ulven, som jo er på vej tilbage til dansk natur, og om vores nærmeste slægtninge, primaterne.

Fornyelse og traditioner

Vi forsøger hvert år at nytænke flere af vores arrangementer, så vi sikrer, at der er en udvikling i dem. Vi mener dog også, at der er stor værdi i traditioner og Aalborg Zoo har derfor også

arrangementer hvor vi holder fast i vores koncept. Det drejer sig om fastelavn, åbent hus i Skoletjenesten, sankthansaften på savannen, "Dyrepasser for en dag" i efterårsferien og gratisarrangementet juleaftensdag. Det er alle begivenheder, hvor vi år for år oplever større og større interesse. Således var der i 2014 omkring 1.000 børn til at slå katten af tønden, mens 3.000 kom til sankthansbål – og ikke færre end 12.000 lagde vejen forbi 24. december, hvor der traditionen tro var fri entré.

Præsentation på Zoofariscenen

I maj var der premiere på præsentationer med trænedede dyr på Zoofariscenen. Her fortalte dyrepasserne om træning med dyrene og gav gæsterne en masse faktuelle og sjove historier om de dyr, der var på scenen. Hele 2014 var der fokus på de domesticerede/ tæmmede dyr, som mennesket har taget til sig – og et par specialarrangementer i forbindelse med halloween og december.

Arrangementer for årskortholdere

At give vores årskortholdere specielle oplevelser har de seneste år været et fokusområde og vil også være det i fremtiden. I 2014 holdt vi en grillaften samt én aften- og to morgenvandringer udelukkende for årskortholdere. Som tidligere år kunne de også den første weekend i november tage en gæst gratis med i zoo, hvilket rigtig mange benyttede sig af.

Vi har flere spændende årskortarrangementer på planen for 2015, som vi håber, alle årskortholdere vil tage godt imod.

Skoletjenesten

Sjov, læring og holdningsdannelse

I dag er formidling en af de zoologiske havers vigtigste opgaver - målet er at den er lærerig og sjov, danner grundlag for diskussioner og kan være med til at flytte holdninger og ændre adfærd til dyr, natur og miljø.

Sanserne i spil

Hvert år besøger elever fra det meste af landet Skoletjenesten, der henvender sig til hele spændet fra børnehaveklassebørn til studerende på ungdoms- og videregående uddannelser. Uanset målgruppe tager undervisningen udgangspunkt i det sanselige og er udpræget "hands on", hvor faglig viden bliver kombineret med levende dyr, sanseindtryk og effekter såsom skind og kranier. Vores tilbud skal adskille sig fra den klassiske undervisning på skolerne, så det altid er en anderledes oplevelse at besøge Skoletjenesten. Vi fungerer som et supplement til den undervisning, der foregår på skolerne og vi er med til via den praktiske tilgang at understøtte den mere teoretiske undervisning i for eksempel gymnasierne.

Aalborg Zoo besøges
årligt af **35.000**
skolebørn

Skoletjenesten i tal

I 2014 underviste Skoletjenestens to fastansatte og ene deltidsansatte 6.542 elever, hvilket var stort set på niveau med det foregående år. Af disse elever kom halvdelen fra Aalborg Kommunes folkeskoler, mens resten var fra folkeskoler uden for regionen, specialskoler, fri-, privat- og efterskoler, ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, ikke mindst pædagog- og læreruddannelsen samt biologistuderende fra Aalborg Universitet.

Naturvidenskabsfestival

Festival med besøgsrekord

Rekordmange tilmeldte elever til naturvidenskabsfestivalen i Aalborg Zoo i uge 39 gav et fingerpeg om, at det årligt tilbagevendende arrangement har bidt sig fast. For syvende gang slog vi dørene op til markedsstemning på plænerne og et hav af unge mennesker, som med stor iver øsede ud af deres viden og interesse for naturfagene og gerne fik de besøgende til at stikke hænderne dybt i videnskaberne.

Der blev åbnet for tilmelding for skoler først i juni og i løbet af sommeren kom vi op på knap 10.000 elever og lærere tilmeldt festivalens fire dage. Eleverne kom fra hele regionen – og vi nød endnu en gang godt af de midler til transport, som Det Obelske Familiefond har doneret til projektet over en treårig periode.

Det hele begyndte i 2008, hvor knap 1.500 elever tog imod tilbuddet om at komme i Aalborg Zoo og finde ud af, hvad de nye aktiviteter handlede om – og siden er festivalen vokset støt og roligt.

Et skønt afbræk i skoledagen

Efterhånden er det blevet en tradition, at skolerne tager elever fra mellemtrin og overbygning med i Zoo i uge 39. Her oplever de hvor sjove, spændende og nærværende naturvidenskaberne er – og de får mulighed for at snuse til, hvad man foretager sig på gymnasierne og nogle af de videregående uddannelser. På den måde åbner festivalen elevernes øjne for naturfag som en mulig karrierevej. Mange af de deltagende lærere giver udtryk for, at havens miljø er helt ideelt, når de naturfaglige begreber skal læres, da zoodyrene danner gode rammer for et uformelt læringsmiljø, som lærere og elever normalt ikke kan komme i nærheden af.

Undervisningsministeren på besøg

Danish Science Factory, som står bag den landsdækkende naturvidenskabsfestival, har givet udtryk for stor begejstring for omfanget af aktiviteter og måden at organisere festivalen på i Aalborg Zoo. Derfor var vi rigtig glade for, at undervisningsminister Christina Antorini valgte at besøge festivalen i 2014 for at blive klog på konceptet og hente inspiration til naturfagsformidling. Samme dag var der besøg fra Oslo, Grenå kommune og Kattegatcentret, som også ville se festivalen i Aalborg med egne øjne for at kunne gøre modellen efter.

Natur, sundhed og teknik

Om søndagen – før elevernes indtog på festivalen de efterfølgende hverdage – begyndte naturvidenskabsfestivalen som sædvanligt med at være nede i børnehøjde. Her kunne nordjyderne kigge inden for og opleve zoo med den helt særlige naturmarkedsstemning. Man kunne alle dage blandt andet se dissektion af et køje, studere hvordan en kolort bliver nedbrudt, tage specielle briller på, så man kan se som en due, forsøge at høre som en hare, komme tæt på teknologierne bag Aalborg Universitets satellitter og 3-D-printere, blive klog på hvordan man laver mad i rummet, røre ved en mus eller en krabbe og se eksempler på uønskede invasive arter i den danske natur.

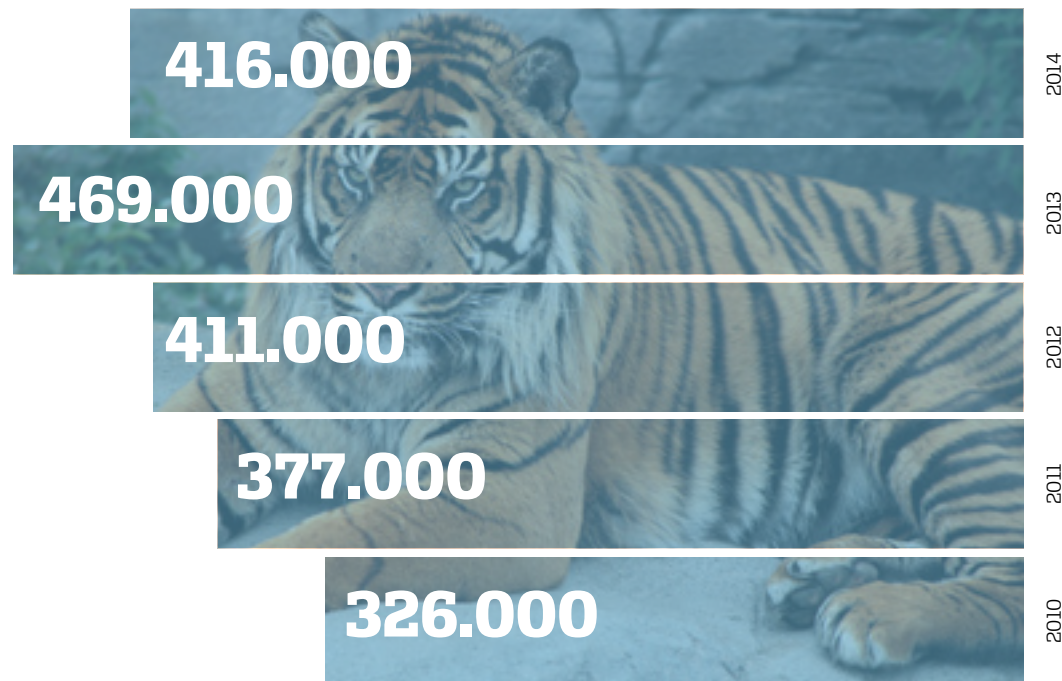

Året i Tal og Økonomi

Økonomiske nøgletal

Antal gæster

Indtægter, kr:

	2014	2013	2012	2011	2010
Entré pr. gæst	kr. 68,00	kr. 77,19	kr. 76,22	kr. 69,28	kr. 71,30
Køb I ZooShop pr. gæst	kr. 8,16	kr. 8,15	kr. 7,82	kr. 8,17	kr. 9,63

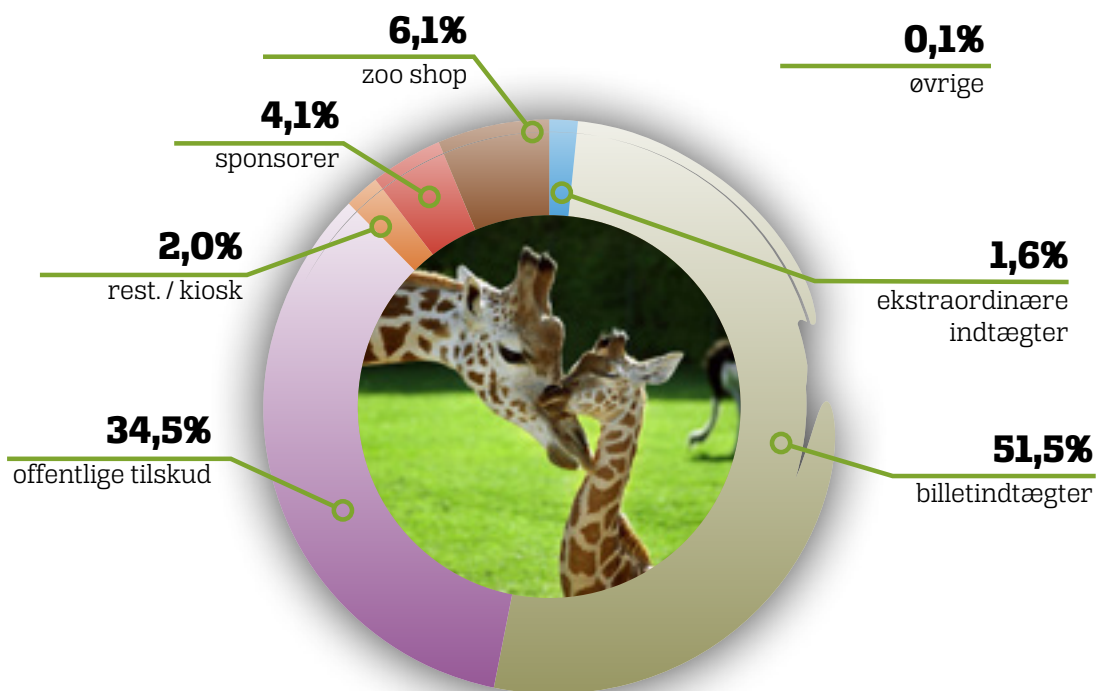
Udgifter, kr:

Drift/vedligehold pr. gæst	kr. 24,13	kr. 20,28	kr. 23,60	kr. 23,00	kr. 26,92
Dyrehold pr. gæst	kr. 7,46	kr. 6,85	kr. 7,60	kr. 7,11	kr. 6,83
Administration pr. gæst	kr. 3,38	kr. 4,84	kr. 6,28	kr. 6,26	kr. 6,42
Formidling pr. gæst	kr. 11,93	kr. 7,09	kr. 8,29	kr. 7,83	kr. 8,65

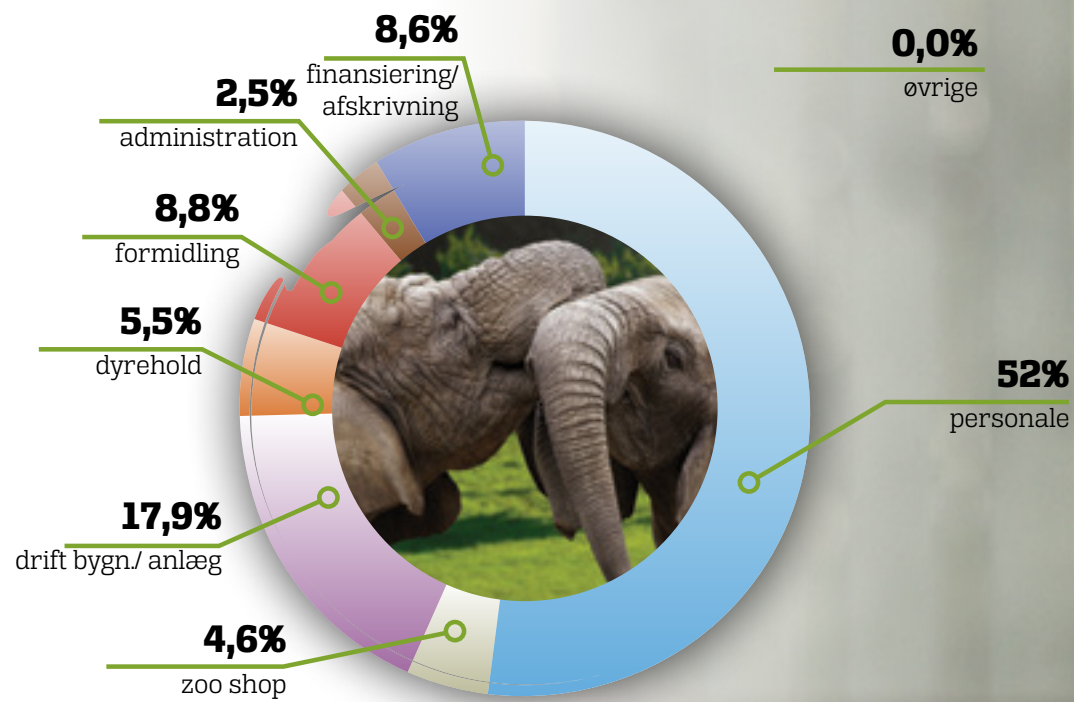

Indtægts- og udgiftsfordeling

Indtægtsfordeling

Udgiftsfordeling

Samarbejdspartnere

Stærkt samarbejde

Aalborg Zoo havde også i 2014 et tæt samarbejde med andre haver via organisationerne DAZA, EAZA og WAZA. Det primære sigte er her at intensivere formidlingen om naturbevaring og bæredygtighed.

Inden for turistbranchen har vi fortsat et fint samarbejde med vores attraktionskolleger i regionen og i fællesskab gør vi opmærksom på alle de mange oplevelser Nordjylland kan tilbyde både borgere og gæster.

2014 bød også på udbygning af det gode samarbejde med Aalborg Universitet, blandt andet gennem den fælles aktivitet Aalborg Zoo Conservation Foundation.

Vi oplevede igen et år med stor interesse fra erhvervslivet i Aalborg og regionen som helhed. Det kom ikke mindst til udtryk i kredsen af SamarbejdsPartnere, som endnu en gang leverede en fantastisk opbakning.

AALBORG UNIVERSITET

REGION NORDJYLLAND

VisitAalborg

Samarbejdspartnere

complea
sikrer din infrastruktur

Danske Bank

Detica GCS

ENERGINORD

FOTOGRAFERNE
NIBE 9835 1050

Gardin Eriksen
Ekspertcentret
Hobrovej 347 5200 Aalborg SV TEL: 98791132

H.E. BYG APS

HjulmandKaptain

HSK media
S Anglærkevej 13
9400 Nørresundby
Tlf. 51 54 10 99
info@hskmedia.dk
www.hskmedia.dk

IDEmobler
til levende hjem

JCD
AL IT-TEKNOLOGI TIL ERHVERV

Jensens Byggeservice
Tømrer · Snedker · Drejer

Tømrer · Snedker · Drejer
Chr. Juul Andersen A/S
SPECIAL INVENTAR

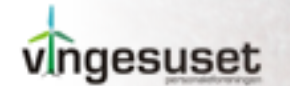
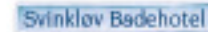

KONICA MINOLTA

Aalborg ZOO